

Θέατρο

Βρεττάνια. Θίασος Βεάκη - Παπά
Σιμόνωφ : «Γερμανοί και Ρωσσοί»

Ανάμεσα στόν δύκο τῶν ἥργων (μυθιστορήματα, ποιήματα, θεατρικά κλ.) πού ἔγραψε ὁ Σιμόνωφ κατά τὴ διάρκεια τοῦ πολέμου είναι καὶ τὸ «Γερμανοί και Ρωσσοί» ποὺ ἀνέθυσε ὁ Θίασος τῆς Βρεττάνιας. Τὸ θέμα του είναι ἐπίκαιρο, παρέμονο ἀπ' τὴν πάλη τοῦ σοδιατικοῦ λαοῦ ἐνάντια στὸν εἰσρολέαν. Τὸ ἥργο αὐτὸν εἴδαντες, γραμμένο διαστικά μέσα στὸν πόλεμο γιὰ νὰ ἔμπνευστήσεις δριμένες ἐνέργειας είναι καὶ πρέχειρο καὶ ἀκαταστάλαχτο. Στηρίζεται περσότερο στὴν ἑπιφάνειακὴ ὑπόθεση καὶ τὰ ἔμπνευσικὰ γενονότα παρὰ στοὺς χαρακτήρες καὶ τὶς συγχρούσεις (μὲ ἐξαίρεση τὴν τέταρτη εἰκόνα). «Ομως, ἀς μὴ διαστούνε νὰ δυνισουν τὰ πρόσωπα τους οἱ ὄπαδοι τῆς «καθαρῆς τέχνης» γιατὶ δῆλο αὐτὰ τὰ ἥργα ποὺ γράφτηκαν σ' αὐτὴ τὴν περίοδο, ἀποτελοῦνται—σά σύνολο δέσμαια—μὲ τὸ ζωντανό τους περιεχόμενο, τὸ οἰκοδομικό δίλικό γιὰ τὶς νέες συνθέσεις, τὶς ἀρτιωμένες πού θὰ γεννήσεις ἢ ἀποχή μας. «Οσο γὰ τὸ ἀνέδασμα του ἀπ' τὸ θίασο Βεάκη—Παπᾶ είναι ἀπόλυτα δικαιολογημένο γιατὶ καὶ τὸ ἥργο ἔχει ἡδη ἀνεδαστεῖ ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα θέατρα τῆς Ευρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς καὶ γιατὶ ἀκόμα ἐδῶ στὴν Ἑλλάδα δρίσκει—δυστυχώς—κι' αὐτὴ τὴν δύρα, τόσο ἐπίκαιρη τὴν πάλη ἐνάντια στὸ φασισμό.

Ο Σιμόνωφ ἔχει περσότερη δέξια σὰν ποιητὴς καὶ λιγότερο σὰν θεατρικὸς συγγραφέας.

Τὸ ζωσικότερο ἐλάττωμα αὐτοῦ τοῦ ἥργου, είναι: ὅτι τοῦ λαϊκοῦ ἀντελθεὶ ἡ αὐθτηρή ἐκείνη θεατρικὴ ἀρχιτεκτονική, ποὺ οικοδομώντας γύρω ἀπὸ ἓνα κεντρικὸ πυρήνα ἀφαιρεῖ καθε στοιχεῖο περιτό. Τὸ ἐλάττωμα αὐτὸ παιρνεῖ μεγάλη ἔχταση ἦτοι πού δίνει στὸ ἥργο περσότερο τὴν χάρη ἐνός κινηματογραφικοῦ σενάριου.

Ἐμφανίζονται πρόσωπα, δημιουργώντας μάλι-

στα καὶ σκηνής ἀρκετῆς διάρκειας, ποὺ δὲν ἔχουνε κανένα δργανικό δέσμῳ μὲ αὐτὸ καθ' ἐκυρώσαντο καὶ πεθαίνεις στὴν πρώτη πράξη. (τὸ δὲι ἀναφέρεται γιὰ τὴν ταυτότητα του ποὺ τοῦ πήραν δὲν είναι λόγος ἀμφίποντος) Η γῆ σκηνῆς ποὺ δὲ γέρος ζητάει τὰ δηλα γιὰ τοὺς φίλους του καὶ πολλές ἀλλας ακόμα.

Ακόμα, δόλικληρη ἡ δύρη εἰκόνα δὲν ἔχει κανένα λόγο νὰ ὑπάρχει γιατὶ ἔρχεται νὰ διακάψει τὴ δράση τοῦ ἥργου τὴ στιγμὴ ποὺ φτάνει στὴ λόγο του. "Ετοι παράλληλα θεωρινὸν ἀνολοκλήρωτα τὰ κεντρ καὶ πρόσωπα τοῦ ἥργου (ἀν τὰ χριστικὰ καλύπτηκαν σὲ μερικὰ ἀπ' αὐτὰ τὰ πρόσωπα δρείλεται μονάχα στὴ δημιουργικὴ ἀρμηνεία τῶν γένοποιῶν διποὺ πολὺ χαραχτηριστικὰ τὸ εἰδώμα στὸ ρόλο τοῦ Γκάμπρικ ποὺ υποδύθηκε δὲ Λιμένιος Βεάκης.

Η πιὸ δυνατὴ εἰκόνα τοῦ ἥργου ηταν ἡ πρώτη εἰκόνα τῆς δεύτερης πράξης στὸ σπίτι τοῦ προδότη Χαριτόνωβ. Εδώ ἔχουμε ἀλγηθεῖς διακατικές συγκρύσεις ποὺ μέσα σὲ λίγες στιγμές δίνουν δὴλη τὴν ἀτμόσφαιρα ποὺ ζητάει νὰ μάς δέσει δὲ αυγγραφέας. Στὴν ἔρμηνεα αὐτὴς τῆς εἰκόνας πρέπει νὰ τονίσουμε τὴν συμβολὴ τόσο τῆς Σεντάκη δισο καὶ τοῦ Κεδράκου ποὺ δέσωσεν ποιητὴ στοὺς ρόλους τους. Γιὰ τὸ Γ. Δικαιοτάθη νομίζουμε ὅτι τοῦ δεθηκε ἔνας ρόλος ποὺ ἀπέχει πολὺ ἀπὸ τὴ δική του ιδεοσυγχρασία. "Ετοι ἀθλά του ἔγιν' αίτιος νὰ μετωθοῦν οἱ φυγαλογικὲς ἐκείνες στιγμές ποὺ θὰ προβληματίσουν στὰ μάτια μας δὲν Ρόδημπρυκ δέκα φρέσε πιὸ ἀπάνθρωπο καὶ φοβαρό κι' ἀπ' τὸν χτηνώδη Βέρνερ.

Τὸ ἥργο τὸ σκηνοθέτης δὲ Γιώργης Σεντακίκογλου. Ο σκηνοθέτης είχε ν' ἀντιμετωπίσει πολλές τεχνικὲς δυσκολίες γιατὶ τὸ ἥργο μὲ τὶς πολλές του εἰκόνες ἀπειτεῖ θέατρο μὲ σκηνικές ἐξελίξεις. Στὴ Βρεττάνια μὲ τὶς ἀργοκορίες τῆς ἀλλαγῆς κινδύνευσε νὰ χάσει τὸ ρυθμό του. Ήχος δὲλ' αὐτά είχαμε μᾶλι παράσταση πολὺ καλή.

Έκτος ἀπ' αὐτοὺς ποὺ ἀναφέρουμε τοὺς ὑπόλοιπους κύριους ρόλους τοῦ ἥργου ἔρμηνεφαν οἱ Γ. Παπᾶς, Γ. Χατζηαργυρίη (νομίζουμε πότε σ' δλες τὶς στιγμές δὲν ηταν μέσα στὸν τύπο τῆς Βάλιας, οὐκ πρέπει ἀπόγονος νὰ απέχει μὲ τέληματικές ἀκριβάσεις κινήσεις τὴ σκληράδα τοῦ προσώπου) Ανθή Μηλάδη, Θ. Μορίδης, Γ. Αποστολίδης, Μ. Βεάκης, Μαλ. Ανουσάκη.

K. KOTZIAS